

# Časopisy Demografie a Statistika získaly poprvé impakt faktor

Oba odborné časopisy vydávané Českým statistickým úřadem byly v novém vydání Journal Citation Reports 2023 zařazeny mezi periodika s impakt faktorem. Jeho hodnota za rok 2022 je pro Demografii 0,5 a u Statistiky 0,2. Zařadily se tak mezi 111 periodik z Česka, kterým byl letos udělen impakt faktor. Oba časopisy byly součástí databáze odborné literatury Web of Science, část Emerging Sources Citation Index (bez impakt faktoru), již dříve – Statistika od roku 2016 a Demografie byly přijata o rok později.

Časopis Demografie se zařadil mezi 49 periodik z demografického oboru, kterým byl udělen impakt

faktor v roce 2023. Z regionu střední a východní Evropy jsou impaktované pouze tři další demografické časopisy.

Český statistický úřad děkuje všem, kteří se na vydávání časopisů podílejí, zejména redakčním radám, recenzentům a samotným autorům. Těší náš zájem a důvěra vědecké komunity. Doufáme, že si impakt faktor udržíme i v dalších letech a bude důležitým impulsem k dalšímu rozvoji obou periodik.

---

Redakce

# ČSÚ spustil Statistický geoportál pro vizualizaci statistických dat v prostoru

Český statistický úřad (ČSÚ) v červnu tohoto roku spustil Statistický geoportál<sup>1)</sup>, který představuje v mnoha ohledech inovativní platformu pro vizualizaci statistických dat v prostoru. Tvoří ho několik webových aplikací umožňujících zobrazení vybraných statistických ukazatelů či témat za určité území ve formě přehledných interaktivních map. Aktuálně Statistický geoportál nabízí širokou paletu dat ze Sčítání 2021, takže na své si přijdou nejen demografové či geografové, ale i další uživatelé cenálních statistických dat, kteří potřebují zobrazit územní rozložení či analyzovat prostorové vzorce různých socioekonomických jevů. V budoucnu by se však mělo jednat

o celouřadový portál pro zpřístupnění vybraných dat s prostorovou složkou i z dalších oblastí statistiky jako je například demografická či volební statistika nebo statistika ekonomických subjektů.

Příznivce dynamických mapových výstupů určitě zaujme aplikace **Statistický atlas**, který ve formě kartogramů či kartodiagramů prezentuje vybraná cenální data za statistické a administrativní územní jednotky. Část ukazatelů je zobrazena i ve čtvercových buňkách o velikosti 1 x 1 km (tzv. kilometrový grid), které představují alternativu k velikostně i prostorově nesourodným administrativním jednotkám. Aktuálně (k 6. 9. 2023) lze v aplikaci najít 870 map pro 150 ukazatelů

---

1) Dostupný na adrese: <https://geodata.statistika.cz>.

za obyvatelstvo, domy a byty ze Sčítání 2021 od úrovně obcí a městských částí či městských obvodů statutárních měst až po tzv. regiony soudržnosti (NUTS 2). Později budou doplněny i tematické mapy za menší statistické územní jednotky.

Koho zajímají prostorové vztahy a mobilita obyvatelstva mezi různými sídly či regiony, určitě by měl navštívit aplikaci **Dojíždka**, která zobrazuje směr a intenzitu dojíždkových a vyjíždkových proudů obyvatel a jejich rozdíly mezi vybranými administrativními jednotkami (obcemi, okresy, kraji apod.). Zdrojem dat pro tuto aplikaci jsou agregované výsledky o dojíždce obyvatel do místa pracoviště nebo školy ze Sčítání 2021. V současné době jsou k dispozici absolutní i relativní údaje za celkovou dojíždku a dále její členění podle typu na pracovní a školní a podle frekvence na denní dojíždku. Dojíždkové a vyjíždkové proudy na obecní úrovni zobrazují i předpokládaný čas dojíždky/vyjíždky mezi jednotlivými obcemi.

Naprostou novinku představují **Statistické georeporty**, které poskytují statistické přehledy s tabulkami a grafy za uživatelem ad-hoc vymezené území nezávisle na běžném administrativním členění Česka. Zájmovým územím může být např. oblast vymezená přírodními (záplavové zóny, radonové oblasti apod.) nebo socioekonomickými (mapování hluku, emise nebo zákazníků) jevy, kterou lze zakreslit buď kružnicí, obdélníkem nebo polygonem. Výstupem jsou agregovaná statistická data za pravidelné jednotky ve tvaru čtverce (gridy) o shodné velikosti 1 x 1 km, které zasahují na uživatelem vymezené území a splňují podmínky ochrany statistické důvěrnosti.

Statistické údaje v největším dostupném územním detailu – ve formě agregací za jednotlivé adresní body – pro libovolně vymezené území nabízí webová služba **Georeporty API**. Předpokladem pro využití této služby je však vybudování vlastního uživatelského (prezentačního) rozhraní nad API či jeho integrování do stávajících informačních systémů a doložení

komerčního systémového certifikátu vydaného českou certifikační autoritou. Nejedná se tedy o klasickou webovou aplikaci určenou pro běžné uživatele, ale o webovou službu využitelnou například orgány státní správy či územní samosprávy, akademickou sférou nebo zájmovými či profesními organizacemi pro jejich analýzy, výzkum či jinou odbornou činnost.

Pro ČSÚ zveřejněním Statistického geoportálu práce na jeho vývoji zdaleka neskončily a průběžně se pracuje na jeho obsahovém i funkčním rozšíření. Z hlediska obsahu výhledově přibudou například tematické mapy za domácnosti či vyjíždku a dojíždku ve Statistickém atlase. Rozšířit by se měla i nabídka zobrazovaných témat v aplikaci Dojíždka. Cílem ČSÚ je obohatit aktuální datový obsah zaměřený na Sčítání 2021 i o srovnání se Sčítáním 2011 či předchozími cenzy. Co se týče rozšíření forem prezentace statisticko-geografického obsahu, tak výhledově bude možné rovněž vizualizovat časové snímky tematických map (time-slider), vytvářet mapy s příběhem nebo mapové dashboardsy pro sledování průběžně se měnících statistických dat. Již během podzimu by měla být nasazena anglická verze kompletního Statistického geoportálu. V budoucnu by měly být dostupné i služby pro vyhledávání, prohlížení a stahování souborů statistických a prostorových dat a jejich metadat pro další využití ze strany uživatelů.

O nesporné kvalitě tohoto produktu a jeho pozitivním vnímání ze strany odborné veřejnosti svědčí i obdržené mezinárodní ocenění „*Special achievement in GIS*“, které každoročně uděluje společnost Esri za významné a inspirativní počiny v oblasti využívání a implementace technologií geografických informačních systémů (GIS). Uživatelé z řad široké veřejnosti navíc jistě ocení, že veškeré produkty a služby Statistického geoportálu jsou poskytovány všem uživatelům bezplatně jako veřejná služba.

Štěpán Moravec